

FORUM

Forskningscentrum för psykosocial hälsa

Nyhetsbrev N° 2 – 2011

Redaktör Merja Metell Suomalainen, merja.metell-suomalainen@slh.se
Telefon: 08-123 459 85 Mobil: 0707-37 40 97 Webbplats: www.forumforskning.se

Foto: Bildbyrån photos.com

Snabbt in i öppenvården hjälper spelberoende

Forums Kunskapscentrum för intervention och prevention vid spelberoende har sedan årsskiftet uppdraget att driva den Nationella Stödlinjen för spelare och anhöriga.

Till Stödlinjen kan man ringa för att få kunskap och information om spelberoende, råd och stöd och information om var det finns behandling.

Stödlinjen är även en resurs för till exempel arbetsgivare och andra som kommer i kontakt med spelare och anhöriga i sitt arbete.

– Vi får samtal från många olika grupper: socialtjänst, polis, skola, psykiatri, arbetsgivare, kriminalvård, kamratföreningar och arbetsförmedlingen, säger Håkan Wall, projektledare för Stödlinjen.

Närheten till Forums behandlingsmöjligheter ger också snabbare hjälp till dem som ringer för att få information om behandling.

– Nu kan vi slussa till bedömningsamtal direkt och korta tiden mellan

intresseanmälan och ett första besök. Det blir en snabbare väg in i behandling, säger Håkan Wall.

Från januari till maj har ungefär 100 personer via Stödlinjen blivit erbjudna bedömningsamtal hos någon av öppenvårdsbehandlarna i Stockholm. De flesta har sedan påbörjat individuell eller gruppbehandling inom en månad efter det första besöket.

Av samtalen till Stödlinjen kommer cirka 30 procent från anhöriga. Man vill veta vad man kan göra och hur man ska förhålla sig till den som spelar.

– Anhöriga blir allt viktigare för att hjälpa till med en förändring, säger Anders Tengström, forskningschef på Forum.

– Vi vill ta fasta på det och utveckla anhörigstödet. Det handlar i första hand om att på ett konstruktivt sätt få den spelande personen att få upp ögonen för de negativa konsekvenser som spelandet har, säger Anders Tengström. ●

Statistik Stödlinjen

Av de drygt 1000 personer som sedan årsskiftet kontaktat Stödlinjen och själva har problem med spel om pengar är 86 procent män och 14 procent kvinnor. Det avspeglar också hur det ser ut med problem med spel om pengar i samhället (80/20).

Åldersspannet 18–44 år är överrepresenterat i statistiken och majoriteten som kontaktar Stödlinjen har en heltidsanställning.

Drygt 35 procent av de med spelproblem som kontaktat Stödlinjen under 2011 har ett annat etniskt ursprung än svenskt.

De flesta rapporterar att man spelar på automater, tätt följt av kasino och poker. Spelandet förläggs i lika stor utsträckning till spelställen som till hemmet (Internet).

Hittills i år har 217 anhöriga kontaktat Stödlinjen.

Konsekvenser av spelandet: Förälskrade relationer till partners och anhöriga, man mår psykiskt dåligt och det är inte ovanligt att man även har tankar på att ta sitt liv. De flesta rapporterar också att ekonomin är dålig. ●

Rekrytering startar

Det har varit stor tillströmning av barn till Barngruppstudien under våren. Över 60 barn har anmält sig och redan nu startar höstens rekrytering.

Studien, som undersöker effekterna av gruppverksamheter för barn från familjer med föräldraproblem av olika slag, leds av Annemi Skerfving, projektledare på Forum.

– Den viktigaste kanalen för att rekrytera barn till studien har varit via engagerade gruppleddare för barngrupper i hela Stockholms län, säger Annemi Skerfving.

Annemi Skerfving är även medförfattare till foldern ”Om barn i familjer med missbruk, fakta och förhållnings-sätt för professionella”. Den kan laddas ner från: www.barngruppstudien.se. ●

Stort genomslag

Två medarbetare på Forum disputerade nyligen och rapporteringen om forskningsresultaten fick stort genomslag, inte bara i Sverige utan också utomlands, till exempel i Indien, Zimbabwe, Chile, Tyskland, Finland och Kanada.

Ena studien undersökte unga som missbrukar alkohol och droger och såg att de löper en ökad risk för ett fortsatt missbruk ända upp i medelåldern.

Den andra studien tittade på skolungdomar från 13 till 19-årsåldern och undersökte vilka faktorer som kan minska risken för hög alkoholkonsumtion respektive vilka riskfaktorer som kan finnas. Det visade sig att den viktigaste skyddsfaktorn var föräldrarnas engagemang och närvaro. ●

Riktlinjer saknas för ungdomar

Anders Tengström, docent och forskningschef på Forum, diskuterade nyligen bristen på riktlinjer för missbruksvården när det gäller ungdomar och unga vuxna. Tillsammans med en rad forskare var han inbjuden till Socialstyrelsen på en hearing om kunskapsläget kring svensk missbruks- och beroendevård idag.

– I den nyligen presenterade Missbruksutredningen har vi skrivit ett kapitel, säger Anders Tengström. I vår kunskapssammanställning kan man konstatera att det faktiskt finns en uppsjö av effektiva metoder för ungdomar, ett 50-tal.

– Trots det finns inte några gemensamma riktlinjer om utredning och

Foto: Markus Marcetic

bedömning av och behandling för ungdomar, som tar hänsyn till de särskilda villkor som gäller för dem. Riktlinjerna för missbruks- och beroendevården kom 2007, så det är hög tid att det saknade kapitlet om ungdomarna skrivs nu, avslutar Anders Tengström. ●

Pilotstudie på BUP

Forum kommer i samarbete med Barn- och ungdomspsykiatri i Stockholm genomföra en studie som använder ACT (Acceptance and Commitment Therapy) för att förbättra ungdomars psykiska hälsa. Frågeställningen är om och hur en ACT-intervention kan hjälpa ungdomar med framför allt depression och ångestproblematik som är aktuella inom BUP. Studien startar efter sommaren med en pilot på ett flertal BUP-enheter i Stockholmsområdet. ●

STÖDLINJEN
för spelare och anhöriga
020-81 91 00

Stödlinjen drivs av Forum på uppdrag av Statens folkhälsoinstitut

Forum flyttar

i maj/juni till
nya lokaler på
Danderyds Sjukhus
Hus 40, plan 1